

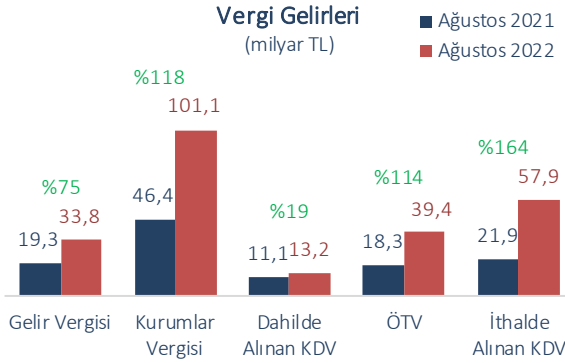
Merkezi yönetim bütçesi Ağustos'ta 3,6 milyar TL fazla verdi.

Ağustos ayında merkezi yönetim bütçe harcamaları önceki yıla kıyasla %186 oranında genişleyerek 302 milyar TL oldu. Harcamalardaki yüksek artışa rağmen bütçe gelirlerinin yıllık bazda %108,8 oranında artarak 306 milyar TL düzeyine ulaşmasıyla merkezi yönetim bütçesi 3,6 milyar TL fazla verdi. Faiz dışı fazla ise yıllık bazda %51,9 oranında daralarak 26,2 milyar TL oldu.

Yılın ilk sekiz aylık döneminde bütçe gelirleri genel olarak güçlü bir performans sergiledi. Bu dönemde, bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre 2 katına çıkarken, bütçe harcamalarındaki artış %90,7 ile gelirlerdeki artışın gerisinde kaldı. Böylece, 2021 yılının ilk sekiz ayında 37,5 milyar TL açık veren merkezi yönetim bütçesi bu yılın aynı döneminde 33,1 milyar TL fazla verdi. Bu dönemde faiz dışı fazla da 200 milyar TL düzeyini aştı.

Kurumlar vergisi ve ithalde alınan KDV gelirlerinde artış...

Ağustos ayında kurumlar vergisinden elde edilen gelirlerdeki artış, bu dönemde vergi gelirlerinde kaydedilen %107,3'lük genişlemeye 41,7 puan katkı sağladı. TL'deki değer kaybı ve dış ticaret hacmindeki genişleme nedeniyle yıl genelinde yüksek seyirini koruyan ithalde alınan KDV gelirleri Ağustos'ta da yıllık bazda %164,4 oranında genişleyerek vergi gelirlerindeki yükselişe 27,5 puan katkı sağladı. Bu dönemde, motorlu taşıtlar ile petrol ve doğalgaz ürünlerinden alınan ÖTV gelirleri de vergi gelirlerindeki artışa yaklaşık 10,9 puan katkı sağladı.

Böylece, kurumlar vergisi, ithalde alınan KDV, motorlu taşıtlar ile petrol ve doğalgaz ürünlerinden alınan ÖTV gelirleri Ağustos ayında toplam vergi gelirlerinde kaydedilen artışın yaklaşık 4'te 3'ünü oluşturdu.

Ağustos'ta KİT'lere yönelik 50,3 milyar TL borç aktarımı yapıldı.

Ağustos ayında bütçe giderlerindeki genişlemede faiz dışı harcamalardaki %203,9'luk artış belirleyici oldu. Bu dönemde faiz giderlerindeki artışın %65,8 ile gerçekleşen enflasyonun altında kalmış olması bütçe performansını olumlu yönde etkiledi. Böylece, Ağustos 2021'de toplam harcamaların %12,9'unu oluşturan faiz giderlerinin bütçe harcamalarındaki payı Ağustos 2022'de %7,5'e geriledi.

Ağustos'ta bütçe harcamalarının yaklaşık üçte birini oluşturan cari transferler kaleminde yıllık bazda %144,2 oranında yükseliş kaydedildi. Bu gelişmede, sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderlerindeki artışın yanı sıra KKM kapsamında yapılan 15 milyar TL'lik harcama da etkili oldu. Böylece, Mart-Ağustos dönemi için KKM hesaplarına ilişkin giderler 75,6 milyar TL düzeyine ulaştı.

Yılın ilk yedi ayında KİT'lere yönelik iç borç aktarımları 87,6 milyar TL olurken, sadece Ağustos ayında bu kalemden 50,3 milyar TL tutarında harcama kaydedildi. Bu tutarın 26 milyar TL'si BOTAŞ'a aktarıldı. Yılın ilk 8 ayı itibarıyla ilgili kuruma aktarılan toplam kaynak, transferler dahil olmak üzere 100 milyar TL'yi aştı.

Beklentiler...

Merkezi Yönetim Bütçe göstergeleri vergi gelirlerindeki artışın da desteğiyle Ağustos ayında olumlu bir görünüm sergiledi. Öte yandan, ekonomik aktivitede öncü göstergelerin işaret ettiği yavaşlamanın yılın kalanında vergi gelirlerindeki artışın sınırlandırabileceğini düşünüyoruz. KİT'lere yönelik kaynak aktarımları ile KKM hesaplarına ilişkin harcamaların da önümüzdeki dönemde bütçe performansı üzerinde baskı yaratabileceğini değerlendiriyoruz. 4 Eylül tarihinde yayımlanan 2023-2025 dönemine ilişkin Orta Vadeli Programda 2022 yılı bütçe hedefleri, harcamalar tarafında 302 milyar TL, gelirler tarafında da 119 milyar TL yukarı yönde güncellendi. Böylece, 2022 yılı bütçe açığı hedefi de 278,4 milyar TL'den 461,2 milyar TL'ye revize edildi.

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Ağustos			Ocak-Ağustos			2022 Bütçe Hedefi	OVP Tahmini	Gerç./OVP Tahmini (%)
	2021	2022	Değ. (%)	2021	2022	Değ. (%)			
Harcamalar	105,7	302,3	186,0	910,1	1.735,2	90,7	2.831,5	3.133,7	55,4
Faiz Harcamaları	13,7	22,6	65,8	128,2	174,0	35,8	329,8	329,8	52,8
Faiz Dışı Harcamalar	92,0	279,7	203,9	782,0	1.561,2	99,6	2.501,7	2.803,9	55,7
Gelirler	146,5	305,9	108,8	872,6	1.768,3	102,6	2.553,1	2.672,5	66,2
Vergi Gelirleri	131,1	271,9	107,3	712,8	1.474,5	106,9	2.186,0	2.269,6	65,0
Diğer Gelirler	15,4	34,1	121,0	159,8	293,8	83,8	367,1	402,9	72,9
Bütçe Dengesi	40,8	3,6	-91,2	-37,5	33,1	-	-278,4	-461,2	-
Faiz Dışı Denge	54,5	26,2	-51,9	90,7	207,1	128,5	51,4	-131,4	-

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

Dr. Mustafa Kemal Gündođdu
Müdür Yardımcısı
kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.